

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ БУДІВНИЦТВА ТА ТРАНСПОРТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії

В.І.Ладика

« 28 » квітня 2023 р.

ПРОГРАМА

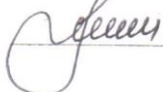
фахового вступного випробування зі спеціальності 275.03 «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» за освітньо-професійною програмою «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» для осіб, що вступають за ступенем вищої освіти «Магістр»

РЕКОМЕНДОВАНО

Вченою радою факультету
будівництва та транспорту

Протокол № 10 від 03.04.2023р

Голова Вченої ради факультету

Л.А. Циганенко

Голова фахової
атестаційної комісії

О.О.Соларьов

Програма фахового вступного випробування зі спеціальності 275.03 «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» за освітньо-професійною програмою «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» для осіб, що вступають за ступенем вищої освіти, - 2023. – 15 с.

Програму підготували:

Соларьов О.О. – к.т.н., доцент кафедри транспортних технологій (гарант програми);

Волошко Т.П. – ст. викладач кафедри транспортних технологій;

Сергієнко В.О. – відповідальний секретар приймальної комісії.

Схвалено методичною радою факультету будівництва та транспорту (протокол № 7 від 20.03.2023 року)

Зміст

Пояснювальна записка

Зміст програми

Вимоги до підготовки вступників

Питання до екзамену

Норми і критерії оцінювання відповідей на вступному випробуванні

Рекомендована література

Пояснювальна записка

Програма розроблена для фахового вступного випробування зі спеціальності 275.03 «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» за освітньо-професійною програмою «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» для осіб, що вступають за ступенем вищої освіти «Магістр».

Метою фахового випробування є встановлення рівня знань та вмінь, необхідних абітурієнтам для опанування ними програми магістра.

Завданнями вступного іспиту є:

- оцінка теоретичної підготовки абітурієнтів з дисциплін фундаментального циклу та професійно-орієнтованої фахової підготовки бакалавра;

- виявлення рівня та глибини практичних умінь та навичок;

- визначення здатності до застосування набутих знань, умінь і навичок під час розв'язання практичних ситуацій.

Модулі дисциплін характеризують теоретичні та практичні знання та вміння бакалаврів, що вступають на здобуття освітнього ступеня «Магістр» спеціальності 275.03 «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)». Вступні випробування базуються на виявленні знань з таких дисциплін, як «Вантажознавство», «Вантажні перевезення», «Пасажирські перевезення», «Взаємодія видів транспорту», «Основи економіки транспорту», «Логістика».

Перелік питань складено згідно типових програм по кожній із цих дисциплін і охоплює матеріал усього курсу.

Пакет тестових завдань містить декілька варіантів білетів, які охоплюють перелік основних знань, умінь і навичок, передбачених освітньо-кваліфікаційною характеристикою фахівців вказаної спеціальності. До пакету завдань подані також еталонні відповіді.

Зміст програми

Предмет №1: «Вантажознавство»

Особливості всіх видів вантажів, що перевозяться. Вимоги до транспортних засобів з метою збереження кількості та якості вантажів. Вимоги до транспортних засобів з метою забезпечення безпеки транспортного процесу та охорони навколишнього середовища. Вирішувати задачі по визначенню сфер раціонального використання видів транспорту при вантажних перевезеннях. Планувати та організовувати вантажні перевезення автомобільним транспортом. Виконувати розрахунки та аналіз показників роботи автомобільного транспорту, використовуючи ЕОМ та економіко-математичні методи з метою поліпшення транспортного обслуговування клієнтури, підвищення ефективності використання рухомого складу та зменшення витрат на вантажні перевезення.

Поняття про вантаж. Транспортна характеристика вантажів. Вантажознавство. Сквашистість, абразивність, гігроскопічність, спікливість, питомий навантажувальний обсяг. Транспортна класифікація вантажів. Навалочні й насипні вантажі, тарно-пакувальні й штучні вантажі, небезпечні вантажі.

Упакування. Тара, маса нетто, маса брутто. Пакувальні матеріали. Допоміжні пакувальні засоби. Тара-обладнання, транспортна тара.

Умови забезпечення збереження вантажів. Втрати вантажу. Причини втрат та способи їх попередження. Природна втрата вантажу. Норма природної втрати. Умови розміщення вантажу. Розміщення й кріплення вантажів. Способи кріплення вантажів.

Товарно-транспортна накладна. Відвантажувальна специфікація. Фактура специфікація. Єдиний адміністративний документ. Рахунок на вантаж.

Основні елементи транспортного процесу. Цикли транспортного процесу. Їздка, оборот. Рівень організації перевезення вантажів. Ступінь використання транспортних засобів. Експлуатаційні фактори. Продуктивність рухомого складу.

Універсальні й спеціалізовані контейнери. Переваги й недоліки контейнерних перевезень. Транспортний пакет. Класифікація піддонів.

Основні частини маркування. Транспортне маркування, маніпуляційні знаки, штриховий код, EAN (European Article Numbering). Правила і місце нанесення маркування.

Маршрутизація перевезень. Маршрут руху. Методи маршрутизації перевезень. Маятникові, розвізні, збірні, збірно-розвізні, комбіновані маршрути.

Продукція сільського господарства, особливості її перевезення. Визначення, характеристика і правила перевезення продукції сільського господарства.

Продукція деревообробної промисловості, особливості її перевезення. Визначення, характеристика і правила перевезення продукції деревообробної промисловості.

Продукція з полімерів та гуми, особливості її перевезення. Визначення, характеристика і правила перевезення мінеральної сировини.

Особливості її перевезення. Визначення, характеристика і правила перевезення продукції металургійної промисловості.

Особливості її перевезення. Визначення, характеристика і правила перевезення продукції харчової промисловості.

Особливості їх перевезення. Визначення, характеристика і правила перевезення специфічних вантажів.

Предмет №2: «Взаємодія видів транспорту»

Проблеми організації спільної роботи видів транспорту. Проблемні питання взаємодії видів транспорту. Причини формування транспортної системи.

Основа транспортної системи. Склад транспортної системи. Характеристика транспортних комунікації магістральних видів транспорту. Об'єкти зовнішнього промислового транспорту.

Пункти взаємодії. Системна модель зв'язків транспорту сфери обертання. Визначення єдиної транспортної системи. Визначення шляхів сполучення. Визначення перевізних засобів.

Характеристика навантажувальних засобів. Технічні засоби та механізми. Визначення загальнотранспортного вузла. Фактори, що впливають на організацію робіт у вузлах.

Резерви прискорення доставки вантажів. Рівень преривності перевізного процесу. Визначення завантаження транспортних вузлів на мережі.

Поняття транспортного вузла. Особливості умов роботи транспортних вузлів. Методи організації спільної роботи в транспортних вузлах. Взаємодія автомобільного з іншими видами транспорту в транспортних вузлах. Методи організації спільної роботи відправників вантажу, вантажоодержувачів і транспорту в транспортному вузлі. Метод ритмічної подачі автомобілів на транспортні вузли.

Предмет №3: «Вантажні перевезення»

Параметри транспортного потоку . Показники чисельності рухомого складу і використання його часу. Продуктивність автомобіля. Використання автомобільного палива та енергозаощадження на транспорті. Собівартість вантажних перевезень. Вибір типу автотransпортних засобів для перевезення вантажів. Особливості транспортного процесу сільськогосподарських вантажів та дорожніх умов у АПК. Напівпричепи та причепи для перевезення сільськогосподарських тварин та тракторний транспорт. Проектування транспортно-технологічних процесів. Використання транспортних засобів під час збирання зернових культур.

Предмет №4: «Пасажирські перевезення»

Стан системи пасажирського громадського транспорту. Транспортна рухливість населення. Класифікація пасажирських автомобільних перевезень. Пасажирські перевезення в єдиній транспортній системі. Засади удосконалення пасажирських перевезень. Завдання та функції державного регулювання пасажирських перевезень. Перевізник та конкурсні засади його визначення.

Визначення пасажиропотоків на існуючій маршрутній системі. Нормування швидкостей руху і часу простоїв. Техніко-експлуатаційні показники маршруту та маршрутної системи. Відкриття та закриття автобусних маршрутів. Потреба в автобусах та їх розподіл за маршрутами.

Технології міжміських та міжнародних перевезень. Організації та управління міжміськими перевезеннями. Технологічний процес надання послуг пасажиром на автостанціях. Організація та управління міжнародними перевезеннями. Основні засади тарифно-квиткової системи пасажирських перевезень. Надання соціально значущих послуг пасажирського транспорту. Тарифна система пасажирських перевезень. Квиткова система пасажирських перевезень. Організація збору доходів від перевезень. Алгоритм формування тарифів на пасажирські перевезення. Основи управління якістю пасажирських перевезень. Показники та нормативи якості пасажирських перевезень. Сертифікація та управління якістю пасажирських перевезень. Системи управління якістю пасажирських перевезень.

Предмет №5: «Логістика»

Логістика як інструмент розвинутої ринкової економіки. Різноманітність форм логістичних утворень. Технологічні процеси і управління матеріальними потоками в логістиці. Фактори, які впливають на формування системи логістики. Заготівельна логістика. Сутність розподільчої логістики. Внутрішньовиробнича логістика. Логістика посередництва. Логістика складування. Транспортна логістика. Транспортно-експедиційні логістичні послуги. Коротка характеристика окремих елементів логістики.

Предмет №6: «Основи економіки транспорту»

Транспортна система України. Значення транспорту в народногосподарському комплексі країни. Транспортні послуги, їх класифікація. Фактори, які визначають економіку автотранспортного підприємства (АТП). Організаційно-виробнича структура АТП. Показники якості транспортних послуг. Інструменти управління якістю транспортного обслуговування.

Особливості формування та методи планування розвитку транспорту. Розвиток транспорту в регіонах з розлогою мережею шляхів сполучення. Структура основного капіталу АТП. Поняття витрат у АТП. Види норм і нормативів праці АТП. Собівартість перевезень.

Планування собівартості перевезень (робіт і послуг) на транспортних підприємствах. Калькулювання собівартості перевезень. Витрати на автомобільне паливо. Витрати на всі види ремонту, технічний огляд і технічне обслуговування рухомого складу. Фактори, що впливають на собівартість перевезень. Фактори, що залежать від діяльності підприємства Розрахунок зниження собівартості перевезень.

Облік і калькулювання собівартості перевезень. Норми витрачання палива і мастильних матеріалів. Норма на виконання транспортної роботи. Державна політика в галузі транспорту. Стратегії розвитку підприємств транспорту. Світовий та вітчизняний досвід підвищення економічної ефективності діяльності підприємств транспорту.

Вимоги до підготовки вступників

Оволодіння системою знань, що відповідають вимогам за освітнім ступенем «Магістр» за спеціальністю 275.03 «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» передбачає, що вступники повинні мати диплом бакалавра, що передбачений правилами прийому; вільно володіти державною мовою, мати здібності до оволодіння знаннями та навичками в галузі фундаментальних та професійно орієнтованих електротехнічних та енергетичних дисциплін.

Фахове випробування випускників сприяє виявленню здібностей у майбутніх фахівців. У процесі його проведення абітурієнти повинні показати навички та вміння оволодіння знаннями з теоретичних знань властивостей вантажів і технічних умов їхнього перевезення, що дозволяє запобігти псуванню чи погіршенню якості вантажів, сприяє раціональному завантаженню транспортних засобів і забезпеченню безпеки перевезення вантажів.

Вступник повинен знати:

- особливості всіх видів вантажів, що перевозяться. Вимоги до транспортних засобів з метою збереження кількості та якості вантажів. Вимоги до транспортних засобів з метою забезпечення безпеки транспортного процесу та охорони навколишнього середовища;

- порядок призначення автомобілів на маршрути;

- принципи та порядок координації роботи автомобілів та засобів механізації;

- передові методи організації вантажних перевезень.;

- методика та обладнання для типових випробовувань тракторів, автомобілів, двигунів та їх систем;

- основні тенденції та напрями вдосконалення тракторів та автомобілів; задачі науки про ремонт машин та обладнання;

- методи планування роботи автомобілів на різних маршрутах;

- основні вимоги до технологічної документації та технологічних процесів.

Здобувач вищої освіти повинен вміти:

- вирішувати задачі по визначенню сфер раціонального використання видів транспорту при вантажних перевезеннях;

- планувати та організовувати вантажні перевезення автомобільним транспортом;

- виконувати розрахунки та аналіз показників роботи автомобільного транспорту, використовуючи ЕОМ та економіко-математичні методи з метою поліпшення транспортного обслуговування клієнтури, підвищення ефективності використання рухомого складу та зменшення витрат на вантажні перевезення.

Питання до екзамену

Питання для підготовки з предмету «Вантажознавство»:

1. Парк транспортних засобів.
2. Коефіцієнт використання пробігу.
3. Сили інерції, що діють на вантаж під час руху.
4. Маніпуляційні знаки.
5. Маркування вантажів.
6. Штрихове кодування вантажів.
7. Парк транспортних засобів.
8. Коефіцієнт використання пробігу.
9. Сили інерції, що діють на вантаж під час руху.
10. Види пробігу.
11. Коефіцієнт технічної готовності парку транспортних засобів.
12. Парк транспортних засобів.
13. Коефіцієнт використання пробігу.
14. Упаковка вантажів. Основні елементи упаковки.
15. Види упаковки.
16. Що таке вантаж.
17. Умови транспортабельного стану вантажу.
18. Види вантажів та їх властивості.
19. Упаковування вантажів.
20. Види та класифікація тари.
21. Підготовка вантажів до перевезення.
22. Документи на перевезення вантажів.
23. Складові елементи транспортного процесу.
24. Вантажі в контейнерах та пакетах.
25. Методи організації руху й роботи екіпажів транспортних засобів при вантажних перевезеннях.

Питання для підготовки з предмету «Взаємодія видів транспорту»:

1. Проблеми організації спільної роботи видів транспорту.
2. Проблемні питання взаємодії видів транспорту.
3. Причини формування транспортної системи.
4. Основа транспортної системи.
5. Склад транспортної системи.
6. Характеристика транспортних комунікації магістральних видів транспорту.
7. Об'єкти зовнішнього промислового транспорту.
8. Пункти взаємодії.
9. Системна модель зв'язків транспорту сфери обертання.
10. Визначення єдиної транспортної системи.
11. Визначення шляхів сполучення.
12. Визначення перевізних засобів.
13. Характеристика навантажувальних засобів.
14. Технічні засоби та механізми.

15. Визначення загальнотранспортного вузла.
16. Фактори, що впливають на організацію робіт у вузлах.
17. Резерви прискорення доставки вантажів.
18. Рівень преривності перевізного процесу.
19. Визначення завантаження транспортних вузлів на мережі.
20. Поняття транспортного вузла.
21. Особливості умов роботи транспортних вузлів.
22. Методи організації спільної роботи в транспортних вузлах..
23. Взаємодія автомобільного з іншими видами транспорту в транспортних вузлах.
24. Методи організації спільної роботи відправників вантажу, вантажоодержувачів і транспорту в транспортному вузлі.
25. Метод ритмічної подачі автомобілів на транспортні вузли.

Питання для підготовки з предмету «Вантажні перевезення»:

1. Транспортні характеристики вантажів.
2. Тара і упаковка.
3. Маркування вантажів.
4. Способи підвищення рівня збереження вантажів.
5. Сумісність вантажів при зберіганні й транспортуванні.
6. Вантажопотоки.
7. Техніко-експлуатаційні показники й собівартість вантажних перевезень.
8. Методи організації руху й роботи екіпажів транспортних засобів при вантажних перевезеннях.
9. Розробка графіків руху.
10. Вимоги до перевезень конкретного вантажу.
11. Вибір транспортних засобів при вантажних перевезеннях.
12. Розробка транспортно-технологічних схем доставки вантажів.
13. Контроль за виконанням вантажних перевезень.
14. Організація роботи на об'єктах транспорту.
15. Розробка технології виконання комплексу операцій на об'єктах транспорту.
16. Планування забезпечення перевезень.
17. Облік роботи вантажного транспорту.
18. Схеми доставки вантажів і контроль за перевезеннями.
19. Розробка технології виконання комплексу операцій на об'єктах транспорту.
20. Планування забезпечення перевезень.
21. Облік роботи вантажного транспорту.
22. Способи підвищення рівня збереження вантажів.

23. Сумісність вантажів при зберіганні й транспортуванні.
24. Техніко-експлуатаційні показники й собівартість вантажних перевезень.
25. Методи організації руху й роботи екіпажів транспортних засобів при вантажних перевезеннях.

Питання для підготовки з предмету «Пасажирські перевезення»:

1. Охарактеризуйте нинішній стан системи пасажирського громадського транспорту.
2. Перерахуйте види пасажирського транспорту і назвіть їх особливості і сфери доцільного використання.
3. Що таке рухливість населення і яка вона може бути?
4. Яке співвідношення між індивідуальним і громадським транспортом доцільно мати в країні і чому?
5. Як сприяють пасажирські перевезення розвитку суспільних відносин?
6. Наведіть та опишіть існуючі та перспективні автоматизовані методи обстеження пасажиропотоків.
7. Яка різниця між гравітаційними та ентропійними методами побудови пасажирських маршрутних систем?
8. Чому прогрес цивілізації – це історія розвитку транспортних систем?
9. Які пріоритети у сфері пасажирських перевезень має забезпечувати тарифна політика?
10. За яких умов та яким шляхом забезпечується розвиток пасажирських перевезень?
11. Що повинна забезпечувати стандартизація пасажирських перевезень?
12. На що спрямоване ліцензування пасажирських перевезень та наведіть його завдання?
13. Що називається корисною площею міського автомобіля?
14. З яких етапів можуть складатися технологічні схеми переміщення пасажирів?
15. Чим і як оцінюється нерівномірність пасажиропотоків?
16. Як визначити середній час простою автобусів на проміжних зупинках руху на маршруті?
17. Що в себе включає транспортне проектування?
18. Як характеризуються і визначаються потреби сільського населення в пасажирських перевезеннях?
19. Як вирішується завдання розподілу пасажиропотоків по транспортній мережі?
20. Яку залежність має коефіцієнт використання транспорту від чисельності населення?
21. Які чинники враховують при моделюванні розрахунку перевезень пасажирів?
22. Наведіть перелік послуг на пасажирські перевезення та дайте їх характеристику.

23. Класифікація міжнародних перевезень та її характеристика.
24. Що таке оптимальні та раціональні маршрутні системи?
25. Сформулюйте алгоритм дислокації диспетчерських пунктів на трасі слідування автобусів.

Питання для підготовки з предмету «Логістика»:

1. Логістична концепція транспорту.
2. Логістичні аспекти функціонування транспорту.
3. Вибір шляхів переміщення вантажопотоків.
4. Організація та технології доставки вантажів автомобільним транспортом
5. Аналіз процесів упакування, маркування та пломбування вантажів в логістичній системі на транспорті.
6. Планування, укладання договорів, транспортних перевезень вантажу.
7. Організація, сутність та види транспортно-експедиційних логістичних послуг.
8. Україна у світовій та європейській транспортно-логістичній системі.
9. Транспортне забезпечення зовнішньоекономічних угод.
10. Інформаційне забезпечення транспортних процесів.
11. Митні та страхові аспекти логістики при здійсненні автомобільних перевезень.
12. Оцінка ефективності логістичних систем на автомобільному транспорті.
13. Державне регулювання і підтримка логістичних систем на автомобільному транспорті.
14. Міжнародні транспортно-логістичні системи.
15. Перспективи та проблеми розвитку транспорту.
16. Планування, укладання договорів, транспортних перевезень вантажу.
17. Централізоване постачання вантажів та основні показники перевізного процесу.
18. Вантажопереробка в логістичному ланцюзі.
19. Організація міжнародних мультимодальних перевезень.
20. Ефективність транспортного забезпечення.
21. Державне регулювання і підтримка транспортних логістичних систем в Україні.
22. Міжнародні транспортно-логістичні системи.
23. Розрахунок транспортної задачі.
24. Вантажопереробка в логістичному ланцюзі.
25. Державне регулювання та ефективність перевезень на автомобільному транспорті.

Питання для підготовки з предмету «Основи економіки транспорту»:

1. Які складові транспортної системи України?
2. Яке значення транспорту в народногосподарському комплексі країни.
3. Визначте основні переваги і недоліки морського транспорту.
4. Визначте основні переваги залізно-дорожнього транспорту.
5. Визначте основні переваги автомобільного транспорту.
6. Визначте основні переваги повітряного транспорту.
7. Визначте основні переваги річкового транспорту.
8. Надайте класифікацію транспортним послугам.
9. Назвіть фактори, які визначають економіку автотранспортного підприємства.
10. Надайте характеристику показникам якості транспортних послуг.
11. Визначте інструменти управління якістю транспортного обслуговування.
12. Надайте характеристику ринковим стандартам якості.
13. Назвіть особливості формування та методи планування розвитку транспорту.
14. В чому полягає розвиток транспорту в регіонах з розлогою мережею шляхів сполучення?
15. Визначте структуру основного капіталу АТП.
16. Проаналізуйте витрати на надання транспортних послуг.
17. Які фактори впливають на собівартість перевезень.
18. Надайте класифікацію витрат АТП.
19. Назвіть методику складання кошторису на виробництво.
20. Як розрахувати собівартість перевезень.
21. Які існують норми витрачання палива і мастильних матеріалів.
22. В чому полягає державна політика в галузі транспорту?
23. Назвіть стратегії розвитку підприємств транспорту.
24. Надайте характеристику світовому та вітчизняному досвіду підвищення економічної ефективності діяльності підприємств транспорту.
25. Як здійснюється облік і калькулювання собівартості перевезень?

Норми і критерії оцінювання відповідей на вступному випробуванні

Оцінювання знань вступників здійснюється за шкалою від 0 до 200 балів. До участі в конкурсі допускаються вступники, які на вступному випробуванні отримали не нижче 100 балів. Екзаменаційне завдання містить 50 питань, що охоплюють всі теми, наведені в тематичному змісті даної програми. Кожне тестове питання оцінюється у 4 бали. Таким чином, правильна відповідь на 50 запитань оцінюється у 200 балів.

Для проведення письмових вступних іспитів встановлюються такі норми часу (в астрономічних годинах, не більше): тестування – 2 години.

Набрані бали включаються до загального рейтингу вступника.

Рекомендована література

1. Босняк М.Г. Вантажні автомобільні перевезення. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2010. – 408 с.
2. Оліскевич М. Організація автомобільних перевезень. Ч. 1. Вантажні перевезення [Текст] : навчальний посібник / М. Оліскевич ; НУ «Львівська політехніка». - Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2017. - 336 с. - 2
3. Автомобільні перевезення [Електронний ресурс] : методичні рекомендації та навчальний матеріал для самостійної роботи студентів / укл. В. І. Маліченко . - Рівне : [б. и.], 2013. - 144 с.
4. Нагорний Є. В. Комерційна робота на транспорті [Електронний ресурс] : підручник / Є. В. Нагорний, Н. Ю. Шраменко, Г. І. Переста. - Харків : ХНАДУ, 2011. - 271 с.
5. Козаченко Д. М. Основи дослідження операцій у транспортних системах : приклади та задачі [Електронний ресурс] : навчальний посібник / Д. М. Козаченко, Р. В. Вернигора, В. В. Малашкін. - Дніпропетровськ : ДНУЗТ ім. В. Лазаряна, 2015. - 280 с..
6. Маруніч В.С., Шморгун Л.Г. та ін. Організація та управління пасажирськими перевезеннями: підручник / За ред. доц. В.С. Маруніч, проф. Л.Г. Шморгуна – К.: Міленіум, 2017. – 528 с.
7. Бондарев С.І., Конспект лекцій з дисципліни «Пасажирські перевезення» для студентів очної форми навчання з напрямку підготовки 6.070101 – «Транспортні технології (за видами транспорту)». Ч. 1 / С.І. Бондарев. – К.: НУБіП, 2014. – 242 с.
8. Доля В.К. Пасажирські перевезення: підручник / В.К. Доля – Харків: Видавництво «Форт», 2011. – 504 с.
9. Маковецька Л. Географія транспорту [Електронний ресурс] : курс лекцій / Л. О. Маковецька. - Луцьк : Східноєвроп. націон. ун-т ім. Лесі Українки, 2016. - 118 с..
10. Кунда Н.Т. Організація міжнародних автомобільних перевезень: Навчальний посібник / Н.Т. Кунда. – К.: «Слово», 2010. – 462 с.
11. Закон України «Про автомобільний транспорт» {Із змінами, внесеними згідно із Законами № 2753-VI (2753-17) від 02.12.2010, ВВР, 2011, № 18, ст. 128} в редакції від 07.05.2017 року, підстава 1812-19.
12. Митне обслуговування транспортних перевезень [Текст] : навчальний посібник / А. О. Босак [та ін.]. - Львів : «Новий світ-2000», 2016. - 476 с.
13. Гончарук О. М. Спеціалізовані транспортні і навантажувально-розвантажувальні засоби на транспорті [Текст] : навчальний посібник / О. М. Гончарук, В. М. Стрілець, І. Т. Шинкаренко ;. - Рівне : НУВГП, 2010. - 205 с. - 5
14. Торкатюк В.И., Пан Н.П., Коненко В.В. – Основи економіки транспорту. Конспект лекцій. - Харків – ХНАМГ – 2010. – 159с.